

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
	Afspraken in dit boek	2
	De namen van Apples besturingssysteem	2
	Mojave op een oudere Mac	3
	Vertrouwd met muis en toetsenbord	4
	Contextmenu's	8
	Het toetsenbord	8
	Het belang van een reservekopie	9
2	Introductie macOS	11
	Het besturingssysteem macOS	12
	Het bureaublad	13
	Donkere modus	14
	Het dock	15
	Finder	19
	Iconen in de menubalk	33
3	Mappen en bestanden	35
	Standaardmappen	36
	Voel u thuis in de thuismap	37
	Document creëren, bewaren en openen	39
	Verplaatsen, kopiëren en alias maken	43
	Meerdere bestanden of mappen selecteren	48
	Meerdere bestanden tegelijk hernoemen	48
	Bestanden delen met AirDrop	50
	Bestanden delen met iCloud Drive	53

4	Navigeren, zoeken en organiseren	57
	Meer kijk op vensters	58
	Vensters en hun eigenschappen	58
	Inhoud van een venster opruimen en sorteren	66
	Finder-tabbladen	68
	Programma-tabbladen	68
	Toon info	69
	Mission Control	71
	Spaces	73
	Spotlight	74
	Slimme mappen maken	78
	Siri	78
	Het dock	83
	Stapels	86
	Opslagruimte optimaliseren	89
5	Systeemvoorkeuren	93
	Overzicht van Systeemvoorkeuren	94
	Persoonlijk	95
	Hardware	104
	Internet en netwerk	110
	Systeem	115
6	Programma's van macOS	121
	Werken met programma's	122
	De map Programma's	124
	Hulpprogramma's	128
	iLife en iWorks	131
	iLife	132
	iWorks	134

7	Aan de slag met programma's	137
	Contacten	138
	Agenda	141
	Notities	144
	Dictafoon	149
	iTunes	151
	Schermafbeelding	158
	Foto's	162
	Fotolader	172
	Photo Booth	173
	QuickTime Player	174
	Time Machine	179
	Deelweergave	180
	Beeld-in-beeld	181
	Continuity	183
	Handoff	183
	Continuïteit-camera	186
	Telefoon	188
	SMS-berichten	189
	Instant Hotspot	189
	Universeel klembord	190
	Automatisch ontgrendelen	190
8	Pret op internet	191
	Internetprogramma's	192
	Verbinding maken	192
	Mail	193
	Safari	208
	Berichten	221
	Berichtencentrum	225
	FaceTime	227
	iCloud	228
	Index	237

Inleiding

Wie vandaag een Apple-computer koopt, is hiermee niet alleen de gelukkige eigenaar van een zeer duurzame en betrouwbare computer, maar krijgt daarbij het besturings-systeem macOS Mojave, iLife, iWorks en diverse andere programma's gratis meegeleverd. In dit boek leert u werken met de vele functies en mogelijkheden van macOS Mojave en de bijbehorende programma's.

Afspraken in dit boek

Opdrachten en onderdelen in een programmamenu worden vetgedrukt. Op deze manier geven we aan waarop u met de muis moet klikken of welk onderdeel u met de muis moet aanwijzen. Ook knoppen, pictogrammen, menunamen en tabbladen worden vet weergegeven.

Wanneer het de bedoeling is dat u een keuze in een menu maakt, geven we dit als volgt aan: Kies in **Finder** het menu **Ga, Recente mappen, Programma's** en selecteer de map **Documenten**.

Woorden in het Engels zijn cursief weergegeven: Plaats de muis boven het zoekresultaat en er verschijnt een informatievenster (*tooltip*).

Opdrachten die u moet typen worden in een ander lettertype weergegeven. Dat ziet er als volgt uit: Kies **Finder**, **Ga naar map** en typ ~/Library in het invoerveld.

De namen van Apples besturingssysteem

Apple geeft nieuwe versies van zijn besturingssysteem een naam, zodat u ze beter van elkaar kunt onderscheiden. Eerdere namen voor OS X waren bijvoorbeeld Yosemite (een nationaal park in Californië) en El Capitan (een 900 meter hoge bergwand in het natuurpark Yosemite) en High Sierra (een berggebied in Californië en Nevada). Bij de lancering van High Sierra ontdeed Apple zich van de naam OS X omdat die niet meer paste in de huidige softwarelijn met besturingssystemen van Apple, met namen als iOS, watchOS en tvOS.

MacOS 10.14 Mojave de nieuwste versie van Apples besturingssysteem en de opvolger van High Sierra 10.13. De naam refereert aan de Mojavewoestijn in Californië. Mojave is de grootste update sinds jaren. Apple implementeert hierbij een groot aantal nieuwe technieken, waaronder verbeteringen in Finder zoals Stapels, Dynamisch bureaublad, Donkere modus, Continuïteit-camera, Snelle taken en veel meer. Daarnaast zijn er ook diverse applicaties verbeterd en uitgebreid, zoals Snelle weergave, Schermafbeldingen, FaceTime, Mail en Safari. Ook de veiligheid is weer op veel fronten verbeterd. Veel nieuwe functies zijn wellicht minder zichtbaar, maar zijn van grote invloed op het functioneren van uw Mac.

Mojave op een oudere Mac

U kunt upgraden vanaf OS X Mountain Lion (10.8). U vindt de gratis update voor Mojave met het programma App Store. Voor een upgrade naar Mojave moet uw Mac echter aan diverse voorwaarden voldoen. Apple computers van voor 2012 die Metal 2 niet kunnen gebruiken, zijn bijvoorbeeld niet geschikt voor een upgrade naar macOS Mojave.

De volgende Mac-modellen ondersteunen macOS Mojave:

- iMac (eind 2012 en nieuwer)
- iMac Pro (2017)
- Mac Pro (eind 2013, medio 2012 en 2010 met geschikte Metal-GPU)
- MacBook (begin 2015 en nieuwer)
- MacBook Pro (medio 2012 en nieuwer)
- MacBook Air (medio 2012 en nieuwer)
- Mac mini (eind 2012 en nieuwer)

Minimale systeemeisen: Uw Mac moet een 64-bitsprocessor bevatten (een Intel Core 2 Duo of nieuwer). Vanaf versie OS X El Capitan 10.11.5 of hoger hebt u minimaal 2 GB RAM en minimaal 12,5 GB vrije schijfruimte nodig om de update te kunnen installeren. Er is maximaal 18,5 GB vrije opslagruimte nodig om de upgrade vanaf eerdere releases uit te voeren.

Het installeren van macOS Mojave kan even duren.

I. Inleiding

Wat is Metal? De gebruikerservaring op uw Mac is sterk afhankelijk van de grafische prestaties van uw machine. De zogeheten grafische processor (GPU) in uw computer is hierbij van groot belang. GPU's worden steeds krachtiger, dus is het goed om dergelijke processors optimaal te benutten. De Metal-technologie, die Apple hiervoor sinds macOS Sierra toepast, zorgt voor een verbeterde beeldkwaliteit van uw Mac, maar daarnaast biedt Metal geavanceerde functies voor zelflerende systemen, augmented reality en virtual reality en ondersteuning van externe gpu's voor entertainment en professionele creatieve applicaties.

Hoe oud is uw Mac? Wellicht hebt u geen flauw idee hoe oud uw Mac is. Kies in dat geval het menu **Apple, Over deze Mac, Overzicht**. Naast de informatie over de Mac die u gebruikt, wordt vermeld hoe oud het model is.

Leer alles over uw Mac met Over deze Mac.

Vertrouwd met muis en toetsenbord

Voor wie nog niet zo lang met een computer werkt, leggen we eerst een aantal basishandelingen met de muis en het toetsenbord uit. Zo raakt u snel vertrouwd met de grafische gebruikersinterface van macOS.

Muis in de hand

Als u de muis beweegt, ziet u een pijl op het scherm bewegen: de cursor. Soms ziet u de cursor veranderen van het pijltje in een ander symbool. In dat geval hebt u iets geselecteerd waarmee u extra functies tot uw beschikking krijgt.

Cursor kwijt? Als u een hoge beeldschermresolutie op uw Mac gebruikt, kan het voorkomen dat u de muisaanwijzer niet meer kunt vinden. Beweeg dan de muis een paar keer snel heen en weer, om de muiscursor een paar seconden te vergroten.

Selecteren

U gebruikt de muis onder meer om mappen, programma's en bestanden op de computer te openen en menu's en dialoogvensters te bedienen. Als u één keer op

het icoon in de rechterbovenhoek – Macintosh HD – klikt, ziet u aan de oplichtende randen en bestandsnaam van het icoon dat het is geselecteerd. Als we het in dit boek hebben over het selecteren van een map, document of programma, weet u nu wat er wordt bedoeld.

U kunt ook de vaste schijf een nieuwe naam geven.

Blauw Klikt u na het selecteren nogmaals op de naam van een bestand, dan wordt deze blauw. De Return-toets geeft hetzelfde resultaat. Selecteer een bestand, druk op de Return-toets en typ een nieuwe naam voor het bestand.

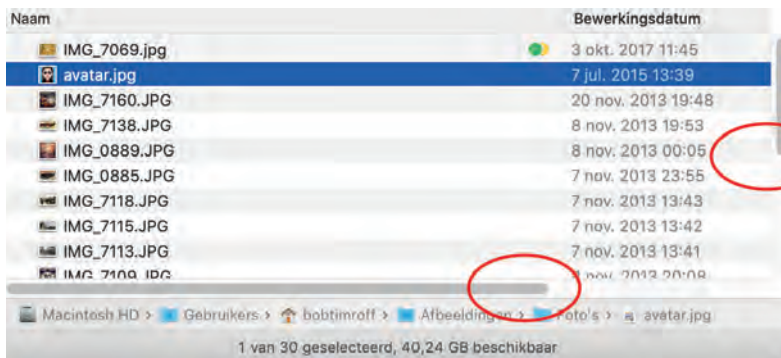

U opent mappen, programma's en documenten door twee keer snel achter elkaar op het icoon te klikken. Als er meer bestanden in de map staan dan er in het venster zichtbaar zijn, gebruikt u de schuifbalken aan de zijkant van het venster.

Dubbelklikken

Voor de introductie van OS X Mountain Lion schoof u met het scrolwiel op de muis naar beneden om de inhoud onder in een venster of pagina te bekijken, en omhoog om naar boven te scrollen. Op nieuwere besturingssystemen van Apple werkt dit andersom: u scrolt dan juist naar beneden om naar de inhoud van een venster of pagina bovenaan te gaan en naar boven om de inhoud onder in een venster of pagina te kunnen bekijken. De bediening van uw computer sluit hiermee beter aan op iOS, het besturingssysteem dat wordt gebruikt op de iPhone, iPod Touch en iPad.

Scrollen

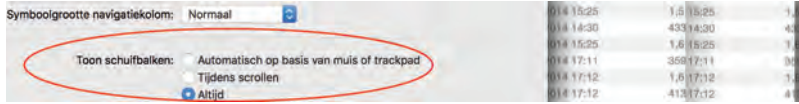

Met de schuifbalken kunt u de inhoud van een venster geheel bekijken.

Met de standaardinstelling van Sierra wordt de schuifbalk in het venster verborgen totdat u het scrolwiel of het stuurvlak van de muis gebruikt, of met twee vingers over een trackpad omhoog of omlaag veegt. Als u het verbergen van de schuifbalken niet prettig vindt, verander dan de instellingen met **Systeemvoorkeuren, Algemeen**. Selecteer in **Toon schuifbalken** de optie **Altijd**.

I. Inleiding

Schuifbalken weergeven of niet.

Trackpad Bij de MacBook en MacBook Pro van Apple wordt geen muis geleverd, maar gebruikt u een *trackpad* om alle muishandelingen uit te voeren. Met speciale bewegingen, *gestures* genoemd, kunt u selecteren, (rechts)klikken, scrollen, zoomen en bladeren, of toepassingen zoals Mission Control en Launchpad activeren.

Bewegingen MacOS Mojave gebruikt diverse nieuwe bewegingen voor het trackpad, waarmee u de computer nog intuïtiever kunt bedienen. Gelukkig is dit niet alleen voorbehouden aan de bezitters van een MacBook. Het Magic Trackpad van Apple kunt u apart aanschaffen. Het werkt hetzelfde als het trackpad van een MacBook, maar is stukken groter. U verbindt het Magic Trackpad draadloos met uw Mac met de Bluetooth-technologie.

Vergroten en verkleinen

Pas de grootte van een venster aan door de randen boven, rechts, onder en links van het venster te selecteren en deze te slepen. Of selecteer de hoek rechtsonder aan het venster en sleep hiermee om het venster te vergroten of te verkleinen.

Met de zoomknop, het kleine groene knopje linksboven in het venster, worden vensters getoond in volledige schermweergave. Als er zich te veel bestanden of mappen in een venster bevinden, verschijnen – afhankelijk van uw instellingen – de horizontale of verticale schuifbalken, zodat u door de inhoud kunt scrollen.

Vensters maximaliseren Als u de inhoud van een Finder-venster wilt bekijken zonder dat het venster schermvullend wordt weergegeven, klik dan met ingedrukte Option-toets op het groene knopje van een venster.

Vensters maximaliseren met dubbelklik Het is ook mogelijk om de inhoud van een map in een Finder-venster beter te bekijken zonder dat het venster schermvullend wordt weergegeven: dubbelklik dan op de titelbalk van het venster. Als dit niet werkt ga dan naar **Systeemvoorkeuren, Dock**. Activeer de optie **Klik dubbel op titelbalk van venster om te zoomen**.

Minimaliseren

Geopende vensters die u later nodig hebt, verbergt u tijdelijk met de minimaliseerknop (het gele knopje). Het venster verdwijnt hiermee met een sierlijke bocht in het dock en verschijnt rechts van de andere symbolen.

Minimaliseren met dubbelklik Een venster kunt u ook minimaliseren door te dubbelklikken in de bovenste balk van het venster. U stelt dit in met de systeemvoorkeuren. Ga naar **Systeemvoorkeuren, Dock**. Kies **minimaliseren** naast de optie **Klik dubbel op titelbalk van venster om te zoomen**. Wilt u het geminimaliseerde venster weer zien, dan klikt u erop in het dock, of klikt u in het menu **Finder, Venster** op de vensternaam.

De vensterknoppen treft u aan in alle programma's van macOS. Met minimaliseren kunt u een scherm tijdelijk in het dock opbergen.

U sluit een geopend venster met het rode knopje (sluitknop) linksboven in het venster. Het venster is dan echt verdwenen. Als u een venster van een programma sluit, vraagt het programma – als dat nog niet is gebeurd – of u de inhoud van het venster als document wilt bewaren. Dit wordt overigens alleen gevraagd als de functie **Vraag om wijzigingen te bewaren bij sluiten van documenten** is geactiveerd. U vindt deze instellingen in **Systeemvoorkeuren, Algemeen**.

Sluiten

Inhoud van map Dubbelklikken op een map toont de inhoud van de map. Dubbelklik op een programma om het te starten. Een dubbelklik op een document start het programma waarmee het bestand is gemaakt. Is dat programma niet op uw computer geïnstalleerd, dan wordt er – indien beschikbaar – een alternatief voor het programma gebruikt.

Een veelgebruikte handeling met de muis is slepen. Slepen doet u zo: selecteer een bestand en verplaats het terwijl u de muisknop ingedrukt houdt. U kunt een selectie naar een andere plek in een Finder-venster slepen, of naar het bureaublad of een andere map op de computer. U gebruikt slepen ook om het uiterlijk van een Finder-venster aan te passen of om onderdelen aan een venster toe te voegen.

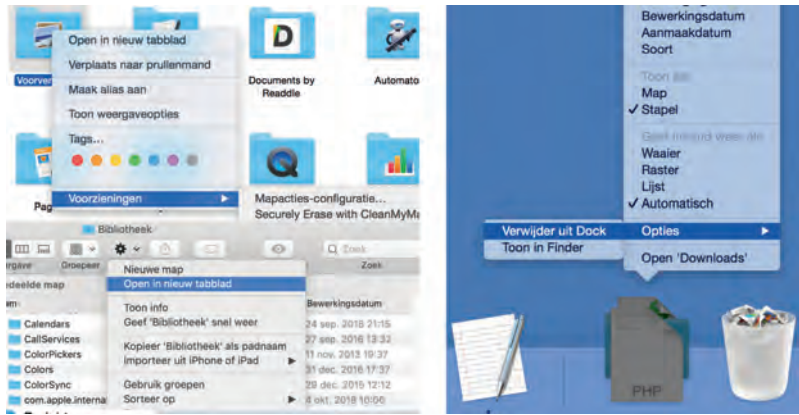
Slepen

Hebt u ervaring met Windows, dan bent u gewend aan een muis die is voorzien van minimaal twee muisknoppen. Oorspronkelijk werd de Macintosh-computer bediend met een muis met slechts één muisknop. U kunt de rechtermuisknop simuleren door de Ctrl-toets in te drukken voordat u klikt, of met twee vingers klikken op het trackpad.

De rechtermuisknop

Contextmenu's

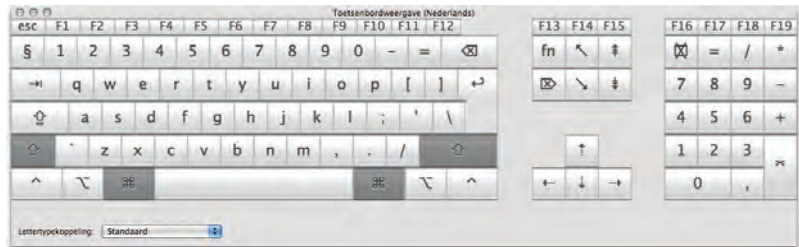
Een zeer goede reden om een rechtermuisknop te willen gebruiken, vormen de zogeheten contextmenu's (of snelmenu's). U activeert die met de rechtermuisknop. Contextmenu's bieden extra functies die binnen de context van het geselecteerde object vallen. Opent u bijvoorbeeld een snelmenu na het selecteren van een bestand, dan ziet u opties die van toepassing zijn op dat type bestand. Doet u echter hetzelfde bij een knop, een lege plek in een venster of een programmasymbool, dan krijgt u andere opties.

Snelmenu's bieden snel toegang tot opdrachten.

Het toetsenbord

Dit zijn de toetsen die we terugvinden op de meeste toetsenborden van Apple.

Funcietoetsen

We wijzen u op enkele bijzondere toetsen die niet zijn bedoeld om tekst te typen, maar om opdrachten te activeren of extra functies te bieden. Linksboven vindt u de Esc-toets (*Escape*), waarmee u vensters kunt sluiten of acties onderbreekt. Daarnaast staan de functietoetsen, waarmee u speciale functies van macOS gebruikt. Op de nieuwe toetsenborden van elke Mac staan symbolen op de functietoetsen die als geheugensteuntje dienen voor de opties die Apple hieraan heeft toegekend.

Mission Control De voorzieningen Mission Control en Dashboard en enkele andere programma's gebruiken de functietoetsen. Als de beloofde actie van een functietoets niet werkt, gebruik de functietoets dan in combinatie met de Fn-toets.

Touch Bar en Touch ID Sommige nieuwe MacBook Pro-modellen zijn uitgerust met een zogeheten Touch Bar, een in het toetsenbord ingebouwde glazen strook die u kunt bedienen met Multi-Touch-gebaren. De Touch Bar bevindt zich op de plaats van de functietoetsen boven aan het toetsenbord en past zich automatisch aan uw werkzaamheden op de Mac aan. U krijgt relevante tools te zien waarmee u bekend bent, bijvoorbeeld de schuifknoppen om het volume en de helderheid aan te passen, maar de interactieve strook biedt ook methoden om door content te bladeren en intelligente typefuncties zoals emoji te gebruiken. In sommige apps kunt u de Touch Bar zelf instellen met de opdrachten die u zelf het handigst vindt. De Touch Bar kan ook worden gebruikt om uw Mac te ontgrendelen met Touch ID. Zo hebt u bijvoorbeeld veel sneller toegang tot systeeminstellingen en vergrendelde notities, of kunt u schakelen tussen gebruikersaccounts.

De Touch Bar vervangt niet alleen de functietoetsen, maar breidt uw Mac daarnaast uit met talloze nieuwe gereedschappen.

Voorbeelden van wat u kunt tegenkomen op de Touch Bar.

De pijltoetsen op het toetsenbord worden ook wel ‘cursortoetsen’ genoemd, omdat u hiermee de positie van de cursor verandert. U gebruikt de pijltoetsen om met de cursor door een tekst te bewegen, of om door bestanden in een Finder-venster te bladeren. In sommige programma’s verplaatst u er ook objecten mee, of zet u het geluid harder en zachter.

De Ctrl-toets (*Control*), Alt-toets (ook *Option*-toets genoemd) en Cmd-toets (*Command*) gebruikt u in combinatie met de ‘gewone’ toetsen. Daarmee krijgt u extra commando’s en functies in programma’s tot uw beschikking. We noemen dergelijke toetsencombinaties sneltoetsen.

Pijltoetsen

Bijzondere toetsen

Het belang van een reservekopie

De verleiding is vast groot om direct aan de slag te gaan met de programma’s en voorzieningen van macOS, maar we raden u aan eerst een reservekopie van uw systeem te maken.

MacOS Mojave maakt automatisch een reservekopie voor u met het programma Time Machine. Nadat u het programma hebt ingesteld, maakt Time Machine ieder

Time Machine

I. Inleiding

uur en iedere dag, week en maand een reservekopie van uw vaste schijf (of schijven). Zodra de externe schijf geen vrije ruimte meer heeft, worden de oudste kopieën verwijderd om plaats te maken voor actuelere reservekopieën. U hoeft nooit meer bang te zijn dat u bestanden kwijtraakt, want met Time Machine kunt u letterlijk terugreizen in de tijd. U gaat naar de datum (of het tijdstip) waarop u een bestand nog had en plaatst het terug.

Extra vaste schijf

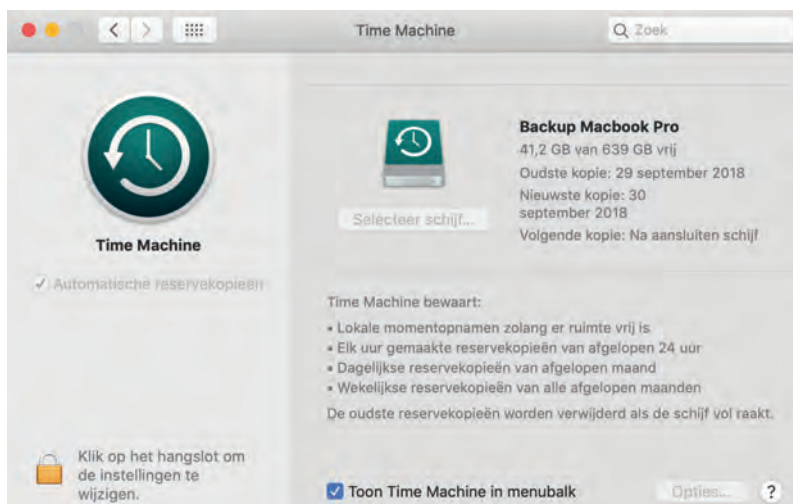
Bent u niet in het bezit van een extra vaste schijf? Schaf die dan zo snel mogelijk aan. Let erop dat de USB-, FireWire- of Thunderbolt-schijf minimaal de dubbele opslagcapaciteit heeft van de vaste schijf in uw computer. Vooral mediabestanden zoals foto's, video en muziek vreten schijfruimte. Externe vaste schijven vanaf 1 TB zijn tegenwoordig prima betaalbaar, dus bezuinig hier niet op.

Hoe groot is uw vaste schijf?

Om te achterhalen hoeveel opslagcapaciteit de schijf in uw computer heeft, selecteert u het icoon van Macintosh HD. Kies het menu **Finder, Archief, Toon info**. Het dialoogvenster toont de beschikbare capaciteit, de hoeveelheid gebruikte schijfruimte en de hoeveelheid schijfruimte die u nog kunt gebruiken.

Plug in dat ding

Zodra u voor het eerst een externe vaste schijf op uw computer aansluit, krijgt u het verzoek of u de schijf wilt gebruiken met Time Machine. Na bevestiging verschijnt het dialoogvenster van Time Machine.

De schijf Backup Macbook Pro is ingesteld als back-upschijf.